

SET-A

Roll No.

Total No. of Printed Pages—12+1 (Map)

620 R
(Regular)

GEO
(Arts/Science)

(For Students registered in 2021)

2 0 2 3 (A)

GEOGRAPHY

ARTS/SCIENCE

Full Marks : 70

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୂଚାଉଛି

*Group—A is compulsory. Answer Group—B
and C as directed*

କ-ବିଭାଗ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ଖ ଓ ଗ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର ଦିଅ

Credit for maps and diagrams, wherever necessary

ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ମାନଚିତ୍ର ଓ ରେଖାଚିତ୍ର ପାଇଁ କ୍ରେଡିଟ ଦିଆଯିବ

/365-A

(Turn Over)

(2)

GROUP—A

କ—ବିଭାଗ

(Marks : 20)

1. Select the correct answer choosing from among the alternatives given for each of the following questions : 1×10=10

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ଲେଖ :

- (a) Human Geography is the study of “the changing relationship between the unresting man and the unstable earth”. Who said this?

“ଅବିକ୍ରାନ୍ତ ମାନବ ଓ ଅସ୍ଥିର ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ସମ୍ପର୍କ”ର ଅଧ୍ୟୟନ ହେଉଛି ମାନବୀୟ ଭୂଗୋଳ। ଏହା କିଏ କହିଥିଲେ?

- (i) Blache

ବ୍ଲାକି

- (ii) Ratzel

ରାଟଜେଲ

- (iii) Ritter

ରିଟର

- (iv) Semple

ସେମ୍ପଲ

(3)

- (b) Which of the following areas in the world has very low population density?

ପୃଥିବୀର ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଘନତ୍ୱ କମ୍?

- (i) Greenland

ଗ୍ରୀନଲ୍ୟାଣ୍ଡ

- (ii) Indonesian Islands

ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ଦ୍ୱୀପସୂଚୀ

- (iii) The Nile Valley

ନୀଳନଦୀ ଉପତ୍ୟକା

- (iv) Central America

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆମେରିକା

- (c) Which of the following countries is famous for modernised lumbering?

ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ପଦ୍ଧତିରେ କାଠ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଦେଶଟି ପ୍ରସିଦ୍ଧ?

- (i) Denmark / ଡେନମାର୍କ

- (ii) Japan / ଜାପାନ

- (iii) Canada / କାନାଡା

- (iv) New Zealand / ନ୍ୟୁଜିଲାଣ୍ଡ

(d) In which country of the world is the network of railways the most extensive?

ପୃଥିବୀର କେଉଁ ଦେଶରେ ସବୁଠାରୁ ବିସ୍ତୃତ ରେଳ ନେଟୱାର୍କ ରହିଛି ?

(i) Canada

କାନାଡା

(ii) China

ଚୀନ

(iii) Russia

ରୁଷିଆ

(iv) United States of America

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

(e) Which of the following cities is different from the other three in terms of its functional specialisation?

ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ସହରଟି ତାର କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ବିଶେଷତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

(i) Addis Ababa / ଆଡିସ ଆବାବା

(ii) Canberra / କାନବେରା

(iii) New York / ନିଉୟାର୍କ

(iv) Vienna / ଭିଏନା

(f) Which State has the highest sex ratio in India?

କେଉଁ ରାଜ୍ୟର ଲିଙ୍ଗାନୁପାତ ଭାରତରେ ସର୍ବାଧିକ ?

(i) Goa

ଗୋଆ

(ii) Kerala

କେରଳ

(iii) Manipur

ମଣିପୁର

(iv) Tamil Nadu

ତାମିଲନାଡୁ

(g) Currently, the use of which type of land has increased in India?

ସମ୍ପ୍ରତି ଭାରତରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଭୂମିର ବ୍ୟବହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ?

(i) Barren land

ବନ୍ୟା ଭୂମି

(ii) Horticultural land

ବଗିଚା ଭୂମି

(iii) Land under non-agricultural use

ଅଣ-କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭୂମି

(iv) Pasture land

ଗୋବର ଭୂମି

(h) In which two Indian States is ground-water excessively exploited for agricultural purposes?

ଭାରତର କେଉଁ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଭୂଗର୍ଭ ଜଳର ମାତ୍ରାଧିକ ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛି ?

(i) Bihar and West Bengal

ବିହାର ଓ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ

(ii) Gujarat and Rajasthan

ଗୁଜରାଟ ଓ ରାଜସ୍ଥାନ

(iii) Haryana and Punjab

ହରିୟାଣା ଓ ପଞ୍ଜାବ

(iv) Karnataka and Tamil Nadu

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଓ ତାମିଲନାଡୁ

(i) Which of the following cities is not located along the 'Golden Quadrilateral' highways?

ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ସହରଟି 'ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଚତୁର୍ଭୁଜ' ରାଜପଥ ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ ନୁହେଁ ?

(i) Ahmedabad

ଅହମଦାବାଦ

(ii) Bhubaneswar

ଭୁବନେଶ୍ୱର

(iii) Bengaluru

ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ

(iv) Nagpur

ନାଗପୁର

(j) In the rural areas of which of the following districts of Odisha there are few compact settlements?

ଓଡ଼ିଶାର ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଖୁବ୍ କମ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ଜନବସତି ଦେଖାଯାଇଥାଏ ?

(i) Bhadrak

ଭଦ୍ରକ

(ii) Bargarh

ବରଗଡ଼

(iii) Kandhamal

କନ୍ଧମାଳ

(iv) Deogarh

ଦେବଗଡ଼

2. (a) Write the correct number with name for each of the following bits in the answer script by identifying them from among the star marked as well as numbered places/areas in the map of the world given in this question paper (See Annexure in Page No. 13) : $1 \times 5 = 5$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରସହ ପ୍ରଦତ୍ତ ପୃଥ୍ବୀର ମାନଚିତ୍ରରେ ଚାରକା ତଥା ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ଵାରା ଚିହ୍ନିତ ସ୍ଥାନ/ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରୁ ଚିହ୍ନିତ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିନ୍ଦୁ ପାଇଁ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ସଠିକ୍ ସଂଖ୍ୟାସହ ନାମ ଲେଖା (ଏନେକ୍ସଚର ଦେଖ, ପୃଷ୍ଠା ନଂ 13) :

- (i) The country with the highest Human Development Index
ସର୍ବାଧିକ ମାନବ ବିକାଶ ସୂଚକ ବିଶିଷ୍ଟ ଦେଶ
- (ii) The Pampas wheat growing belt
ପମ୍ପାସ ଗହମ ଚାଷ ବଳୟ
- (iii) The Suez Canal
ସୁଏଜ୍ କେନାଲ
- (iv) Tokyo, the megacity
ଟୋକିଓ ମହାନଗର
- (v) The Singapore port
ସିଙ୍ଗାପୁର ବନ୍ଦର

- (b) Draw an outline map of India and depict therein each of the following : $2\frac{1}{2} + (\frac{1}{2} \times 5) = 5$

ଭାରତର ଏକ ରେଖାଙ୍କିତ ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ସେଥିରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିକୁ ସୂଚିତ କର :

- (i) The Ahom cultural belt
ଅହମ୍ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଞ୍ଚଳ
- (ii) The prominent lake from which salt is harvested
ଲବଣ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ପ୍ରମୁଖ ହ୍ରଦ
- (iii) The Vijayanagar steel plant
ବିଜୟନଗର ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା
- (iv) The Konkan Railways
କଙ୍କଣ ରେଳପଥ
- (v) The Little Sundarbans
କ୍ଷୁଦ୍ର ସୁନ୍ଦରବନ

GROUP—B

ଖ—ବିଭାଗ

(Marks : 29)

3. Distinguish between (any ten) : $2 \times 10 = 20$
ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ (ଯେକୌଣସି ଦଶଟି) :

- (a) Village and Hamlet
ଗ୍ରାମ ଓ ପଲ୍ଲୀ

- (b) Nomadic herding and Ranching
ଯାଯାବର ପଶୁଚାରଣ ଓ ପଶୁପାଳନ
- (c) Small-scale industry and Large-scale industry
ଛୁଟୁ ଶିଳ୍ପ ଓ ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ
- (d) Honolulu port and Dusseldorf port
ହନୋଲୁଲୁ ବନ୍ଦର ଓ ଡ୍ୟୁସଲଡର୍ଫ ବନ୍ଦର
- (e) The Haneda airport and the Heathrow airport
ହାନେଦା ବିମାନବନ୍ଦର ଓ ହିଥରୋ ବିମାନବନ୍ଦର
- (f) Adventure tourism and Ecotourism
ସାହସିକ ପରିଭ୍ରମଣ ଓ ପାରିବେଶିକ ପରିଭ୍ରମଣ
- (g) Circular pattern settlements and star-like pattern settlements
ଚୋଲାକାର ଜନବସତି ଓ ତାରକାକୃତି ଜନବସତି
- (h) Rainwater harvesting and Watershed management
ବୃଷ୍ଟି ଜଳ ଅମଳ ଓ ଜଳବିଭାଜିକା ପରିଚାଳନା
- (i) Manganese and Mica
ମାଙ୍ଗାନିଜ ଓ ଅଭ୍ର
- (j) Liberalisation and Privatisation
ଉଦାରୀକରଣ ଓ ଘରୋଇକରଣ
- (k) Border roads and Express highways
ସୀମା ସଡ଼କ ଓ ଦ୍ରୁତିତ ରାଜମାର୍ଗ
- (l) Sal (*Shorea robusta*) and Sundari (*Heritiera fomes*)
ଶାଳ ଓ ସୁନ୍ଦରୀ

4. Write short notes on (any three) : 3×3=9
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ (ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି) :

- (a) External migration
ଦେଶାନ୍ତର ଗମନ
- (b) Agro-based industry
କୃଷିଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପ
- (c) Balance of trade
ବାଣିଜ୍ୟିକ ସନ୍ତୁଳନ
- (d) Factors of tea plantation
ଚାହା ଚାଷର ଉପାଦାନ
- (e) Coal fields in Odisha
ଓଡ଼ିଶାର କୋଇଲା ଖଣି ଅଞ୍ଚଳ

GROUP—C

ଗ—ବିଭାଗ

(Marks : 21)

- Answer any **three** questions : 7×3=21
ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

5. Discuss the salient features of modern agriculture in the world.
ପୃଥିବୀରେ ଆଧୁନିକ କୃଷିର ମୁଖ୍ୟ ବିଶେଷତାମାନ ଆଲୋଚନା କର।

6. Give a geographical account of the oil and natural gas transportation by pipeline in the world.

ପୃଥିବୀରେ ପାଇପ ଡ୍ରାଇ ଟେଲ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବାଷ୍ପ ପରିବହନର ଏକ ଭୌଗୋଳିକ ବିବରଣୀ ଦିଅ।

7. Elaborate upon the problems of rural settlements in the developing countries of the world.

ପୃଥିବୀରେ ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜନବସତିମାନଙ୍କରେ ଥିବା ସମସ୍ୟାମାନ ସବିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣନା କର।

8. Give a geographical account of bauxite mining in India.

ଭାରତରେ ବକ୍ସାଇଟ ଉଦ୍ଭୋଜନର ଏକ ଭୌଗୋଳିକ ବିବରଣୀ ଦିଅ।

9. Discuss the spatial distribution of cotton textile industry in India.

ଭାରତରେ କାର୍ପାସ ବୟନ ଶିଳ୍ପର ଆଞ୍ଚଳିକ ବିତରଣ ଆଲୋଚନା କର।

★ ★ ★